

ושב ה' אלקיך

"והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך וקשבת אל לבך בכל הגוים אשר הדיחך ה' אלקיך שמה... ושב ה' אלקיך את שבותך ורמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה. אם יהיה נדחך בקצה השמים משם וקבצך..." (דברים ט)

"ושב ה' אלקיך את שבותך - היה לו לכתוב והשיב את שבותך. רבותינו למדו מכאן: כביכול שהשכינה שרויה עם ישראל בצרת גלותם וכשנגאלין הכתיב גאולה לעצמו שהוא ישוב עמהם..." (רש"י)

"תניא רבי שמעון בן יוחי אומר: בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקדוש ברוך הוא שבכל מקום שגלו שכינה עמהן.

גלו למצרים שכינה עמהן שנאמר הנגלה נגליתי לבית אביך בהיותם במצרים וגו',

גלו לבבל שכינה עמהן שנאמר למענכם שלחתי בבבל,

ואף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן שנאמר ושב ה' אלהיך את שבותך והשיב לא נאמר אלא ושב מלמד שהקדוש ברוך הוא שב עמהן מבין הגליות" (מגילה כט.).

תני ר' שמעון בן יוחי בכל מקום שגלו ישראל גלת השכינה עמהן גלו למצרים וגלת השכינה עמהן מה טעמא הנגלה נגליתי אל בית אביך בהיותם במצרים לבית פרעה גלו לבבל וגלת שכינה עמהן מה טעמא למענכם שלחתי בבבל גלו למדי וגלת השכינה עמהן מה טעמא ושמתי כסאי בעילם ואין עילם אלא מדי כמה דאת אמר ואני בשושן הבירה אשר בעילם המדינה גלו ליון וגלת השכינה עמהן מה טעמא ועוררתי בניך ציון על בניך יון גלו לרומי וגלת השכינה עמהן מה טעמא אלי קורא משעיר שומר מה מלילה (ירושלמי תענית פ"א הל"א)

תניתא: אני והוא הושיעה נא... רבי ברכיה רבי ירמיה בשם ר' חיה בר בא דריש לוי בר סיסי בנהרדעא ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר... אמר ר' מיישה בבבל כתיב כמראה אבן ספיר ובמצרים כתיב כמעשה לבנת הספיר ללמדך שכשם שהאבן קשה מן הלבנה כך שיעבודה של בבל היה קשה משיעבודה של מצרים... מפני עמך אשר פדית לך ממצרים גוים ואלהיו... מה ת"ל אשר פדית לך ממצרים. כביכול כאילו עצמך פדית" (ירושלמי סוכה פ"ד הל"ג)